Dosarul nr. 4r-3461/24 Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)
4-23169213-02-4r-31072024 Judecător Renata POPESCU-BALTA

D E C I Z I E
în numele Legii

15 septembrie 2025

mun.Chişinău

COLEGIUL PENAL AL CURŢII DE APEL CENTRU
Având în componența sa:
Președintele ședinței Eugeniu BEȘELEA
Judecători Olga COJOCARU și Vitalie BUDECI

a examinat în ordine de recurs, fără prezența părților, recursul declarat de agentul constatator Irina BARBĂSCUMPĂ, împotriva Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-7049/2023 din 22 mai 2024, în cauza contravențională intentată la contestația depusă de COROMA Oleg asupra deciziei IP Buiucani al DP mun. Chișinău din 27.10.2023 emisă pe marginea examinării materialului nr.16349 din 23.10.2023.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:
în procedura instanței de fond, din 28.11.2023 până la 22.05.2024;
în Curtea de Apel Centru, din 31.07.2024 până la 15.09.2025.
Procedura de notificare a părților a fost executată.

Verificând temeinicia Hotărârii atacate, pe baza materialelor din dosar, în contextul motivelor invocate de recurent, Colegiul penal al Curții de Apel Centru,

A C O N S T A T A T :

1. La data de 27.10.2023, agentul constatator din cadrul IP Buiucani, al DP mun. Chișinău, Irina BARBĂSCUMPĂ a emis decizia în cadrul materialului înregistrat în Registrul de Evidență R-2 cu nr.16349 din 23.10.2023 prin care a fost încetat pre căutarea acestuia.

La data de 20.11.2023, COROMA Oleg, în ordinea art.448 Cod contravențional, a depus contestație asupra deciziei IP Buiucani al DP mun. Chișinău din 27.10.2023 emisă pe marginea examinării materialului nr.16349 din 23.10.2023.

În susținerea contestației a indicat că prin Decizia ofițerului de sector SP - 1 a IP Buiucani, inspector Irina BARBĂSCUMPĂ, aprobată de șef a Inspectorat de Poliție al DP mun. Chișinău, comisar șef Oleg BÎRLIBA, a fost încetată spre căutarea de mai departe a materialului înregistrat în REI-2 cu nr. 16369 din 23.10.2023, cu remiterea materialului în arhiva Inspectoratului de poliție Buiucani. Despre existența acestei decizii, a aflat când a luat cunoștință cu materialele cauzei la 15.11.2023 (ce se confirmă prin cererea depusă la

Inspectoratul de politie Buiucani la 09.11.2023). Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de examinare a cauzei contravenționale, de la data înmânării copiei de pe decizia respectivă în condițiile art.447/1 alin.(8). Consideră că concluziile formulate în decizia contestată cât și împrejurările în baza cărora acestea au fost făcute, contravin documentelor anexate la material și anume: În decizia sa inspectorul indică că, Agenția Supraveghere Tehnică precum Pretura sect. Buiucani mun. Chișinău în răspunsurile sale indică că careva încălcări nu au fost depistate. În răspunsul, Agenției de Supraveghere Tehnică nu se conține concluzia privind absența încălcărilor, dar se face trimitere la faptul că conform legii nr.163 din 09.07.2010.

În continuare a notat că autorizarea executării lucrărilor de construire/desființare se pot executa fără autorizație de desființare lucrări de demontare, demolare a construcțiilor care nu sunt înregistrate în registrul bunurilor imobile adică se are în vedere că gardul dat este pasibil de demolat/demontat. Conform art.36 Legii nr.835 din 17.05.1996 privind principiile urbanismului și amenajării teritoriului, pretorul de sector este în drept să constate și să dispună, în sector demontarea și evacuarea, inclusiv forțată. Consideră că reieșind din conținutul răspunsului Agenției de Supraveghere Tehnică, încălcarea urma să fie stabilită de pretor, precum și demontarea și demolarea gardului.

Indică că, potrivit răspunsului Preturii s. Buiucani, tacit se subînțelege că gardul reprezintă o construcție neautorizată, însă reieșind din faptul că dreptul de proprietate asupra imobilului cu nr. cadastral ***** aparține statului RM, iar ingerința Preturii este inoportună. Totodată menționează că în răspuns este indicat că conform competenței anume Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică (fost Agenție pentru Supraveghere Tehnică) răspunde de constatarea contravențiilor, și reieșind din cele relatate Pretura nu cunoaște din care motiv INST nu și-a onorat obligațiile. A mai indicat că analizând răspunsurile date de Agenția Supraveghere Tehnică și Pretură, vede că fiecare autoritate încearcă să se eschiveze de la obligațiile sale de constatare, demontare și atragere la răspundere a persoanelor vinovate, însă, aceasta nu conduc la concluzia făcută de agentul constatator că contravenția de fapt nu există. Autoritățile nu pot să decidă cine trebuie să întreprindă măsuri după competență.

La fel, în decizie este indicat că din spusele lui Roman RAILEAN, care a fost apelat, reiese că gardul a fost instalat legal cu acordul vecinilor, la fel au fost efectuate verificări din partea „Moldova-Gaz„ și impedimente nu există. Consideră că a fost încălcată procedura, RAILEAN Roman urma să fie interogat în calitate de martor, însă în cazul dat agentul constatator s-a limitat la apel telefonic, unei persoane a cărui calitate procesuală nici nu a fost atribuită, veridicitatea informației nu a fost verificată, însă în decizie aceste afirmații sunt folosite drept fapte probate. Faptul că RAILEAN Roman minte este evident, el fiind vecinul lui, a scris petiții, deci afirmația că există acordul vecinelor nu suportă nici un fel de critici.

A mai specificat că afirmația lui RAILEAN Roman că Moldova-Gaz nu vede careva impedimente se combate prin faptul că verificările intră nu în competența Moldova-Gaz, ci a Chișinău-Gaz, iar conform scrisorii Ghșinău-Gaz el a fost informat că Chișinău-Gaz în calitate de operator al sistemului de distribuție a gazelor naturale, a expediat scrisoarea în

adresa Inspectoratului de Poliție Buiucani, cu solicitarea implicării organelor de drept, pentru identificarea persoanelor care au comis încălcarea în cauză.

2. *Prin Hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-7049/2023 din 22 mai 2024,* a fost admisă contestația depusă de COROMA Oleg asupra deciziei IP Buiucani al DP mun. Chișinău din 27.10.2023 emisă pe marginea examinării materialului nr.16349 din 23.10.2023.

A fost anulată decizia emisă de agentul constatator din cadrul IP Buiucani al DP mun. Chișinău, BARBĂSCUMPĂ Irina de încetare a precăutării materialului nr.16349 din 23.10.2023.

A fost remis în adresa Inspectoratului de Poliție Buiucani al DP mun. Chișinău, actele pentru efectuarea unui control suplimentar.

3. *Nefiind de acord cu Hotărârea instanței de fond, agentul constatator din cadrul IP Buiucani, al DP mun. Chișinău, Irina BARBĂSCUMPĂ a declarat recurs, prin care solicită admiterea recursului, casarea Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-7049/2023 din 22 mai 2024, cu dispunerea rejudecării cauzei în prima instanță, într-un alt complet de judecată.*

În motivarea recursului recurentul a menționat că, Hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-7049/2023 din 22 mai 2024, este neîntemeiată și urmează a fi casată, or instanța a dat doar o apreciere probelor prezentate la materialele cauzei contravenționale, şi nu a solicitat administrarea suplimentară a unor acte probatorii în cazul constatării lipsei acestora, circumstanțe care ar fi putut fi examinate şi verificate prin prisma argumentelor participanților la proces, ca ulterior să fie emisă o hotărâre motivată, clară şi conform prevederilor legale la caz.

Invocă faptul că potrivit prevederilor art.374 alin.(2) Cod contravențional, procesul contravențional este activitatea desfășurată de autoritatea competentă, cu participarea părților și a altor persoane titulare de drepturi și de obligații, având ca scop constatarea contravenției, examinarea și soluționarea cauzei contravenționale, constatarea cauzelor și condițiilor care au contribuit la săvârșirea contravenției. Art.385 Cod contravențional, statuează că agentul constatator este reprezentantul autorității publice care soluționează, în limitele competenței sale, cauza contravențională în modul prevăzut de prezentul cod.

Potrivit prevederilor art.425 Cod contravențional, probele sânt elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței contravenției, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției și la cunoașterea altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei. Totodată, în conformitate cu art.440 Cod contravențional, constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare și de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a procesului verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, după caz, a dosarului în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.

Conform art.442 Cod contravențional, reiterează că procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită și se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale și a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.

Conform prevederilor art.443 alin.(9) partea rezolutivă a procesului-verbal cuprinde decizia agentului constatator de sancționare, de încetare a procesului contravențional sau de remitere a cauzei funcționarului abilitat sa examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator sau autorității competente să soluționeze cauza contravențională, ori în instanța de judecată, cu recomandarea, în toate cazurile, dacă consideră necesar, privind sancționarea sau privind încetarea procesului, indicându-se şi termenul de contestare în instanța de judecată.

Notează recurentul că la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție au fost respectate toate prevederile prevăzute de Codul Contravențional al Republicii Moldova. În partea rezolutivă a procesului-verbal cu privire la contravenție agentul constatator a aplicat decizia de sancționare iar pe versoul blanchetei sunt menționate drepturile şi obligațiile contravenientului, care i-a fost aduse la cunoștință contravenientului.

Menționează recurentul că Hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-7049/2023 din 22 mai 2024, este pasibilă casării, deoarece nu este legală, întemeiată şi motivată, fapt ce materialul probatoriu este anexat la dosar, la fel este în contradicție cu prevederile legislației contravenționale şi procedural penale, adică art.462 alin.(1), art.458 alin.(1) lit.a)-f) Cod contravențional al Republicii Moldova.

În contextul celor expuse, la constatarea încălcărilor pentru care se prevede sancțiunea privării de dreptul de a conduce mijloace de transport, agentul constatator pornește procesul contravențional, cu întocmirea actelor procesuale și desfășoară activitatea, de colectare și de administrare a probelor privind existența contravenției. În baza probelor acumulate, care servesc la constatarea existenței contravenției, la identificarea făptuitorului, agentul constatator întocmește procesul-verbal cu privire la contravenție, întemeindu-și acțiunile pe probele acumulate, care constituie temei de remitere a cauzei contravenționale în instanța de judecată competentă.

Astfel, fiind analizate multilateral şi obiectiv probele administrate în raport cu circumstanțele cazului, totodată avându-se în vedere că au fost efectuate toate acțiunile de control şi verificare posibile şi relevante cauzei pentru asigurarea caracterului complet şi obiectiv al cercetării cazului, prezentul caz urmează a fi încetat.

4. ***Procedura de notificare a părților a fost executată.***

În conformitate cu art.3 alin.(1) Cod de procedură penală, în desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmăririi penale sau al judecării cauzei în instanța judecătorească.

La judecarea recursului, Colegiul Penal reieșind din modificările operate prin Legea nr.245 din 31.07.2023 „pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional”, în vigoare din 22.08.2023), în temeiul art.447 alin.(1), (2) Cod de procedură penală (în redacția Legii nr.245 din 31.07.2023, pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional”, în vigoare din 22.08.2023), Colegiul penal a dispus examinarea cauzei penale în ordine de recurs, în lipsa părților, fiindu-le comunicat acestora despre data, ora și locul examinării cauzei penale și cu acordarea dreptului depunerii referinței.

În conform art.471 alin.(1) Cod contravențional, recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților.

Fiind notificate de către instanța de recurs părțile la proces, în conformitate cu art.471 alin.(2) Cod contravențional, agentul constatator, și contravenientul au fost înștiințați legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Centru, referințe, completări la cererea de recurs, sau alte cereri/demersuri, însă acestea trebuie să parvină la instanța de recurs, cu cel puțin 1 (una) zile înainte de data ședinței de judecată. Deci, cauza contravențională se va examina în lipsa părților în procedură scrisă.

5. Deliberând asupra motivelor invocate în recurs, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, pe baza probelor administrate și cercetate de prima instanță, Colegiul penal ajunge la concluzia de a respinge ca fiind tardiv recursul declarat de agentul constatator Irina BARBĂSCUMPĂ, împotriva Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-7049/2023 din 22 mai 2024, din considerentele ce succed.

6. În conformitate cu prevederile art.473 alin.(1) pct.1) lit.a) Cod contravențional, judecând recursul, *instanța respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă recursul este tardiv.*

În același context, potrivit art.468 alin.(1) și (2) Cod contravențional, recursul împotriva hotărârii judecătorești contravenționale se declară în termen de 15 zile. Recursul se depune în instanța de judecată a cărei hotărâre este atacată. Persoana deținută poate depune recurs și la administrația locului de deținere, care este obligată să-l expedieze imediat instanței de judecată a cărei hotărâre este atacată.

Art.469 alin.(1) Cod contravențional, prevede repunerea în termen a recursului. Recursul declarat cu omiterea termenului prevăzut de lege, dar nu mai târziu de 15 zile de la începutul executării sancțiunii sau perceperii despăgubirii materiale, se consideră depus în termen dacă instanța a constatat că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate sau de neinformarea despre adoptarea hotărârii a participantului la proces, care nu a fost prezent la judecarea cauzei, nici la pronunțarea hotărârii asupra ei.

7. În speță, potrivit materialelor cauzei Colegiul constată că, Hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-7049/2023, a fost pronunțată la data de 22 mai 2024, recursul agentului constatator din cadrul IP Buiucani, al DP mun. Chișinău, Irina BARBĂSCUMPĂ fiind înregistrat conform ștampilei de intrare la data de 15 iulie 2024 (a se vedea f.d.88).

Instanța de recurs menționează faptul că, copia Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-7049/2023 din 22 mai 2024, a fost expediată în adresa Inspectoratului de Poliție Buiucani, mun. Chișinău, prin intermediul poștei electronice (ips_buiucani@igp.gov.md) la data de 10 iunie 2024, fapt confirmat prin scrisoarea de expediere anexată la materialele cauzei contravenționale (a se vedea f.d. 84) însă cu toate acestea recursul a fost depus cu încălcarea termenului de atac la data de 15 iulie 2024 (a se vedea f.d.88), depășind astfel termenul legal de 15 zile prevăzut pentru declararea căii de

atac, termen care a început să curgă din momentul comunicării hotărârii, respectiv din data de 10 iunie 2024.

Astfel, se conchide că agentul constatator a cunoscut, sau, în virtutea obligațiilor sale de serviciu, trebuia să cunoască și să se informeze despre statutul dosarului contravențional la care a participat în calitate de agent constatator, precum și despre soluția pronunțată în prezenta cauză prin hotărârea primei instanțe. Mai mult, Colegiul reține că, de către agentul constatator nu a solicitat repunerea în termen, și nu a prezentat justificări sau argumente plauzibile pentru motivarea întârzierii, respectiv careva argumente plauzibile în vederea motivării termenului omis, nu au fost invocate Colegiului.

În aceste condiții, instanța apreciază că nu sunt întrunite cerințele legale pentru repunerea în termenul de exercitare a recursului. Agentul constatator nu a demonstrat existența unui impediment obiectiv și real care să-i fi împiedicat exercitarea dreptului în termenul prevăzut de lege. Din contră, reiese o neglijență în respectarea normelor procedurale.

Nu există motive legale pentru ca instanța să repună recursul în termen. Nici recurentul nu a invocat motive plauzibile pentru care a depășit termenul de atac al Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-7049/2023 din 22 mai 2024, şi nu a prezentat probe concludente care ar servi drept temei de repunere în termen a recursului, agentul constatator nu a invocat nici un motiv care ar putea fi pus la baza restabilirii termenului de atac. Din materialele cauzei rezultă că, copia hotărârii a fost expediată în adresa agentului constatator prin intermediul poștei electronice la data de 10 iunie 2024, recursul fiind depus abia la data de 15 iulie 2024, adică peste termenul de atac de 15 zile.

8. În această ordine de idei, este cert că, depunând cererea de recurs la 15 iulie 2024 împotriva hotărârii pronunțate la 22 mai 2024, și recepționate la data de 10 iunie 2024, adică în afara termenului legal, agentul constatator a demonstrat o neglijență a drepturilor sale procedurale stipulate în legislația națională. Instanța de recurs reiterează că exercitarea unui drept de către titular nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează şi instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Potrivit materialelor cauzei contravenționale, rezultă că copia Hotărârii a fost expediată către Inspectoratul Național de Securitate Publică al IGP, prin intermediul poștei terestre oficiale (ips_buiucani@igp.gov.md) la data de 10 iunie 2024, astfel încât termenul de declarare a recursului a început să curgă din momentul comunicării hotărârii în mod legal instituției abilitate.

În conformitate cu prevederile art.468 alin.(1) Cod contravențional, recursul împotriva hotărârii judecătorești contravenționale se declară în termen de 15 zile. Prin urmare, în cauză nu se justifică repunerea în termen, întrucât comunicarea s-a efectuat în condiții legale, iar partea interesată nu a demonstrat existența unui impediment obiectiv care să fi împiedicat respectarea termenului procedural.

La caz, pertinentă speței este și jurisprudența CtEDO în cauza Avramenco contra Moldovei și Ponomaryov contra Ucrainei, unde Curtea a statuat că participantul la proces, care cunoaște despre faptul desfășurării în privința sa a unui proces judiciar, este obligat de

sine stătător să se intereseze de mersul procesului și examinarea cauzei în lipsa acestuia nu va constitui o încălcare a art.6 CEDO.

Din aceste considerente, Colegiul penal va aplica excepția tardivității formulării recursului și-l va constata ca fiind tardiv, or, conform art.230 alin.(2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Din considerentul dat, Colegiul conchide că, recursul nu se încadrează în termenul legal, fiind depus tardiv, astfel că repunerea recursului în termen, de către instanța de recurs, ar echivala cu avantajarea unei părți în defavoarea alteia, prin extinderea termenului legal de prescripție și revizuire a hotărârilor judecătorești, ceea ce în accepțiunea CEDO (Ghirea versus Republica Moldova) urmează a fi interpretat ca încălcare a principiilor securității juridice, cât și a egalității armelor, ceea ce duce la violarea art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului - dreptul la un proces echitabil, care urmează a fi respectat cu referință la partea acuzării și a apărării, fără discriminare.

În aceste circumstanțe, Colegiul penal nu se va expune asupra motivelor invocate în recurs, ori, instanța nici nu purcede la examinarea fondului recursului în contextul adoptării soluției de respingere a recursului ca depus peste termen sau inadmisibil și nu implică o verificare a hotărârii atacate, întrucât instanța de apel (recurs) nu poate proceda la o verificare de fapt și de drept a acesteia decât în cadrul unui recurs exercitat în mod legal.

Astfel, se conchide că, recurentul neîntemeiat a omis termenul pentru declararea recursului împotriva Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-7049/2023 din 22 mai 2024, și din aceste motive recursul se respinge ca depus peste termen, cu menținerea fără modificări a Hotărârii instanței de fond.

9. În conformitate cu prevederile art. art.473 alin.(1) pct.1) lit.a), 474 Cod contravențional al Republicii Moldova, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru, -

D E C I D E :

Se respinge ca tardiv recursul declarat de agentul constatator Irina BARBĂSCUMPĂ, împotriva Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-7049/2023 din 22 mai 2024, în cauza contravențională intentată la contestația depusă de COROMA Oleg asupra deciziei IP Buiucani al DP mun. Chișinău din 27.10.2023 emisă pe marginea examinării materialului nr.16349 din 23.10.2023, şi se menține fără modificări Hotărârea atacată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul **Eugeniu BEȘELEA**

Judecătorii **Olga COJOCARU**

Vitalie BUDECI